

Четете:

2/4 стр.

**е-УПРАВЛЕНИЕ 3:
ГОЛЯМАТА ПРОМЯНА**

5/7 стр.

**ОБЩНСКИЯТ БЮДЖЕТ
И ГРАЖДАНИТЕ**

8/9 стр.

**ОБЩНИТЕ В БЪЛГАРИЯ
- РЕАЛЕН ПАРТНЬОР И
УЧАСТНИК В
ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС**

10/11 стр.

**СЕМИНАР „МАРКЕТИНГ
НА ОБЩИНА“**

12/13 стр.

**ПОДОБРЯВАНЕ
ОБСЛУЖВАНЕТО НА
ГРАЖДАНИТЕ: ОБЩА
НЕОБХОДИМОСТ И ЗАДАЧА**

14/15 стр.

**ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ:
ПРОЕКТ „СОЦИАЛНИ
ПРЕДПРИЯТИЯ“
ПРОЕКТ "СЛЪНЧЕВИ
ГРАДОВЕ"**

16 стр.

КАЛЕНДАР

СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ АГЕНЦИЯТА ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ФРМС

В резултат на няколко работни срещи с председателя и представители на Агенцията за малки и средни предприятия (АМСП) Фондацията за реформа в местното самоуправление и Агенцията намериха и договориха конкретни начини, по които ще си сътрудничат за подпомагане на общините в процеса на подобряване на тяхната информираност, както и качеството на услугите, които общинските администрации предлагат на гражданите.

Като отличен резултат от „Проект за преодоляване на административните бариери пред малките и средни предприятия“, реализиран успешно от АМСП и финансиран от Британското министерство за международно развитие, е разработен продукт, който предоставя добре синтезирана и полезна информация за общите процедури по фирмена регистрация и регистрация на различните правни форми за осъществяване на стопанска дейност. Наръчникът дава ясна и детайлна информация за етапите, през които предприемачите трябва да преминат, последователността на

процедурите, необходимите документи, таксите, работното време и адресите на съответните публични администрации. Информацията, предоставена в наръчника, е адаптирана съответно за двете пилотни общини, в които се осъществява проектът и в които са изградени Гишета на предприемача - Община Видин и Община Пазарджик. Важно е да се отбележи, че продуктът съдържа информация не само за административни процедури, извършвани в общините, а и за такива, предоставяни от регионални структури на централни органи, което допълнително улеснява предприемачите.

Тъй като ФРМС активно работи и има натрупан богат опит в областта на общинското информационно обслужване в рамките на финансираните проекти за изграждане на центрове за услуги и информация на гражданите (ЦУИГ) и продължава активно дейността си в тази насока, двете организации се споразумяха да обединят усилията си и резултатите от дейността си. Конкретната цел, която се утвърди като

основна, бе предоставянето от страна на АМСП на готовия разработен продукт както на създадените ЦУИГ в 12 общини в страната, така и на всички тези, които ще бъдат изградени в рамките на на програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на ФРМС/ААМР. АМСП предлага да предостави този модел на всички общински центрове за информация и услуги на гражданите, които, от своя страна, се ангажират съответно с адаптирането му, тъй като е необходима промяна на някои основни компоненти в съдържанието в зависимост от общината, за която е предназначен документът.

До края на октомври 2002 г. ще бъдат изградени 25 нови и ще бъдат подобрени дейността и капацитетът на вече съществуващи 8 общински центъра.

Базата данни за предприемачите предлага информация относно обща регистрация на фирмата в Окръжен съд, регистрация в Териториално статистическо бюро, регистрация в РУ „Социално осигуряване“, регистрации в Териториална данъчна дирекция, регистрация на стопанските субекти по Закона за акцизите, Закона за ДДС и регистрация на електронен касов апарат с фискална памет; административни процедури, касаещи строителството или преустройството на търговски обект от самото започване на строежа до издаване на разрешение за ползване, узаконяване на обекта от страна на специализираните държавни контролни органи, най-често използваните лицензионни, регистрационни и разрешителни режими на територията на общината: категоризация на заведения за хранене и развлечения; лицензиране на търговия с алкохолни напитки и тютюневи изделия; лицензиране на автобусни, товарни и таксиметрови превози; разрешаване на търговия на открито и др.

Първата стъпка от съвместната дейност ще бъде допитване до съществуващите ЦУИГ за възможностите и начините, по които може да се внедри тази така полезна информация. Идеята е, че базата данни би могла да бъде поместена и на уеб-страницата на съответната община, така че да се увеличи броят на потенциалните бенефициенти на местно ниво. От друга страна, ЦУИГ също ще разполагат с информацията и ще могат да отговорят на конкретни въпроси на заинтересованите.

Перспективното партньорство между двете институции създава предпоставки за успешно и пълноценно сътрудничество чрез продължаване и обогатяване на вече създадени продукти, осигурявайки устойчивост на успешните практики и предоставяйки полезен опит за българските общини. Освен в тази област АМСП и ФРМС постигнаха споразумение за сътрудничество в областта на редовен обмен на информация и иновационни практики от българските общини и съвместна дейност в сферата на регионалното развитие в страната. ◆

Лъчезар Росенов
кмет на Община град Добрич,
председател на УС на ФРМС

Животът на хората и дейността на фирмите са свързани с огромно количество документи. А за документите се чака, ходи се по „инстанции“ и по мъките.

При съществуващия начин на обслужване клиентът гражданин придвижва решаването на проблема си през службите на администрацията, събирайки документи, подписи, извършвайки съгласувания и одобрения, плащайки такси, обикновено на различни места, в служби с различно работно време и с различни изисквания. За жителите на по-малките населени места, където тези услуги не се предлагат, се налага пътуване до голям град или до областния център, често свързано със значителни разходи на средства и време.

Още по-трудно е за фирмите, които получават лицензи и разрешения за дейност, преминавайки през десетки процедури, представяйки всевъзможни справки - по няколко от вид, в няколко различни институции: справки за съдимост, за актуално състояние на фирмата, за платени данъци и осигурителни вноски, годишен баланс, заверени копия от регистрационните документи, съдебни решения, свидетелства и т.н., и т.н. Събирането и комплектоването им изисква много време, нерви и средства, а преодоляването на административните бариери създава огромни трудности за предприемачите и обезсърчава желаещите да започнат свой бизнес.

Този начин на извършване на услуги - с пряк контакт между клиент и чиновник - е хранителна среда за субективизъм при вземането на решение, за изнудване и корупция. Разкарваният няколко пъти гражданин накрая „узрява“, че трябва да „смаже“ по очаквания начин административната машина, за да „изплюе“ тя желаните документи. Клиентът - този, който плаща чрез данъците си разходите за дейността на администрацията - в крайна сметка се оказва в позицията на молител, който чака благоволенieto на чиновника и понася всички последствия от зле работещата администрация.

Във времето на информационните технологии нито бизнесът, нито гражданите са склонни да търпят повече такъв бюрократичен произвол. В повечето страни по света ускорено се въвежда е-Управление, приети са амбициозни програми и се заделят значителни средства за промяна на начина на обслужване.

Нека си припомним някои от характеристиките на е-Управлението:

ГОЛЯМАТА ПРОМЯНА

В третата част на цикъла, посветен на електронното управление, авторът се спира на теоретичните фази за неговото постигане. В България най-голям напредък в е-Управление имат общините, чиято практика надхвърля теорията и разглежданите три фази на развитие са обединени в едно - в Общински център за услуги и информация на гражданите. В страната действат вече над 12 такива центъра, а в рамките на програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на ФРМС/ААМР до октомври 2002 г. ще бъдат изградени 25 нови и ще бъдат подоброени дейността и капацитетът на вече съществуващи 8 общински центъра (ОЦУИГ).

Технологията на изграждането на ОЦУИГ включва създаване на комфортни условия за работа в самите центрове, изграждане на система за регистрация на заявки на граждани - директно и онлайн, възможности за следене на движението на тези заявки, т. е. работа с различни бази данни, свързани помежду си. Немаловажно е и осигуряването на нива на достъп и защита на информацията от неоторизиран достъп, така че всеки гражданин да е убеден в защитеността на конфиденциалната информация.

- ◆ Предоставяне на услуги 24 часа в денонощието, 365 дни в годината;
- ◆ Лесен достъп, облекчаване на контакта с институциите;
- ◆ Простота и прозрачност на процедурите;
- ◆ Конфиденциалност и информационна сигурност;
- ◆ Максимално използване на постиженията на информационните технологии.

Тези характеристики могат да бъдат постигнати с коренна промяна на организацията, структурата и технологията на работа на администрацията. Една най-обща представа за такова решение дава схемата на фиг. 1.

Клиентът - гражданин или юридическо лице - прави заявка за получаване на услуга по различни начини - лично, в офиса на някоя от административните структури, или чрез писмо, телефон, факс, цифров телевизор, електронна поща или Интернет от дома си, местоработата си, градската библиотека или някоя друга публична институция. Тази заявка може да бъде направена по всяко време на денонощието, а необходимите формуляри, нормативни изисквания и указания са на разположение непрекъснато в Интернет.

Клиентът удостоверява идентичността си чрез личен код и електронен подпис и извършва по електронен път заплащането за услугата. Сроковете и таксите за извършване на услугите, както и самите процедури, са публично обявени и достъпни. По електронен път клиентът може да проследи етапа на извършване на заявената услуга. Резултатът се получава на електронен и хартиен носител.

С други думи, без да напуска дома или офиса си,

клиентът получава цялото разнообразие от услуги, предоставяни от властите.

Макар че за получаване на административни услуги това звучи като фантастика, в света на търговията то отдавна е реализирано. Днес не е проблем, включително и в България, да разгледаш каталози, да избереш стоки, да ги платиш и получиш в дома си, ползвайки единствено Интернет. Чрез Интернет може да се следи движението по банковите сметки, да се нареждат разплащания, да се подписват документи.

Не са проблем и комуникационните средства. С развитието и масовото навлизане на Интернет, с цифровизацията на съобщенията и телевизията, с мобилните телефони, които вече притежават функции за електронна поща и връзка с Интернет гражданите и фирмите притежават ресурса да бъдат клиенти на е-Управлението.

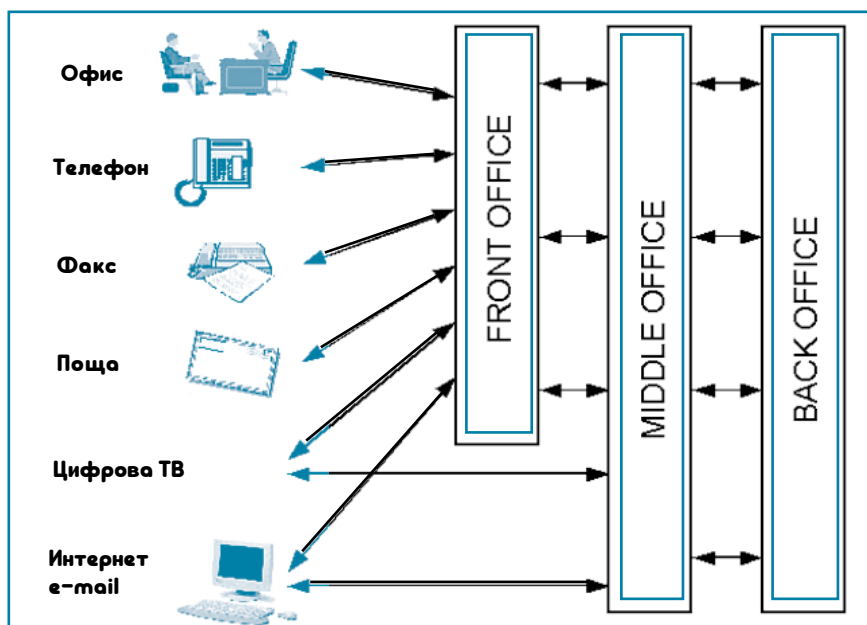
Всъщност голямата промяна предстои пред централните и местните власти. Те са тези, които трябва да реорганизируют дейността си в услуга на клиента и за повишаване на собствената си ефективност. Тук става дума не за някоя поредна козметична операция, а за драстична промяна на структурите, технологиите, процедурите, за ново мислене и нова квалификация на служителите и ръководителите на всички нива на управление в държавата.

Поради сложността на структурите и връзките между тях, на фиг. 1 втората страна на взаимодействието клиент - власти е показана като три правоъгълника, наречени **Front Office**, **Middle Office** и **Back Office**. Използвани са

Фигура 1.

Back Office извършва заявената услуга, като за целта разполага както с необходимата информация, така и със служителите от администрацията.

Тук са и най-големите проблеми, тъй като досегашната практика е всяко ведомство да има свои правила, архиви, бази данни, обслужващи собствените интереси, а не тези на клиентите и на другите административни единици.

Преди всичко е необходимо създаването на електронни бази данни, които да бъдат децентрализирани и уникални, в смисъл да не бъдат дублирани. Това изисква разработване на обща архитектура на системата от данни, общи стандарти за съдържанието, събирането и поддържането им, при това съоб-

разени с тези на страните от Европейския съюз. Това са данни от гражданския регистър, здравните осигуровки, имотния регистър, кадастъра, фирмените регистри и много други, които в момента са непълни, в голямата си част са на хартиен носител, липсващи или дублиращи се.

Трябва да се осигури достъп до тези данни от всички властови структури, които решават проблеми на гражданите и юридическите лица, като се гарантира само оторизиран достъп и се въведе уникален идентификационен номер за отделните заявки. Всяко ведомство и административна структура ще бъдат потребители и доставчици на данни и всички трябва да се подчиняват на общите правила.

Заедно с това трябва да се осигурят техническите средства за съхранение на данните и пренос до всеки от потребителите и доставчиците при гарантирана сигурност и надеждност.

Нужно е разработване на нова технология и процедури за обслужване на клиентите, ново мислене и управленско поведение. Задълженията по извършването на услуги трябва да бъдат разпределени съобразно функциите на отделните обществени служби, като се гарантира качествено им изпълнение в регламентираните срокове.

Без да продължавам с проблемите, които стоят пред създаването на Back Office, ще завърша с това, че необходимите промени за въвеждане на e-Управлението са кардинални и могат да станат реалност само с политическата воля и координираните усилия на парламента, правителството, министерствата и техните структури, областните и местните власти, с много настойчивост и средства. Но постигнатите резултати оправдават всички усилия.

Примерът на водещите страни е повече от показателен. ♦

ОБЩИНСКИЯТ БЮДЖЕТ И ГРАЖДАНИТЕ

ТОВА БЕ ТЕМАТА НА ПЪРВОТО ПРЕДАВАНЕ ОТ ЦИКЪЛА "ОБЩИНСКИ РАДИО-ФОРУМ", КОЕТО ЩЕ ЗВУЧИ ВСЕКИ ПОСЛЕДЕН ЧЕТВЪРТЪК НА МЕСЕЦА ОТ 11 Ч. НА ВЪЛНИТЕ НА ПРОГРАМА "ХОРИЗОНТ" НА БНР

Фондацията за реформа в местното самоуправление търси нови форми за подкрепа на местното самоуправление в България. Един от начините е представители на местните власти, медиуми и граждани открито да обсъждат проблемите на местно ниво, така че да постигнат по-добро взаимно разбиране. Стремешът към по-ефективно местно самоуправление и всеоткривателна подкрепа на местните власти пороги и появата на радиопоредицата „Общински радио-форум“ - съвместна инициатива на ФРМС и БНР. Изданията ще могат да се слушат всеки последен четвъртък от месеца от 11 до 12 часа по програма „Хоризонт“ на БНР. В същото време всеки желаещ може да се включи в обсъждането на темите както в радиоефира по време на предаванията, така и в дискуссионния форум на страницата на ФРМС на адрес: <http://www.flgr.bg/flgrforum/>

Първото предаване от месечната поредица на БНР и ФРМС „Общински радио-форум“ бе излъчено на 28.02.2002 г. и бе посветено на темата „Общинският бюджет и гражданите“. Водеща бе журналистката Светлана Дичева, гост в студиото бе Надка Колева, която има възможност да коментира предварително записаните интервюта, репортажи и директни включвания от страната. Представяме ви фонограмата на предаването (със съкращения).

Надка Колева, директор на дирекция „Бюджет“, Община Троян:

През последните няколко години на нас, работещите в общинските администрации и общинските съвети се налага по-скоро да обясняваме на хората защо не можем да изпълним качествено услугите, защо не можем да ги предоставим в необходимия размер, отколкото да обсъждаме с населението какво да заложим в общинските бюджети. Използваме всички възможни начини нашето население да знае проблемите, които стоят пред общинската администрация, пред общинския съвет и в същото време да се запознаем с проблемите на нашите съграждани.

Втори мандат нашия кмет инж. Дилиан Енкин в началото на всяка календарна година прави отчет пред нашите съграждани, като обикаля всички 22 населени места на територията на общината и провежда отчетни събрания. Тези събрания служат за разясняване на населението какво сме свършили и какво не сме могли и по какви

причини, и в същото време за набиране информация какви са нуждите на хората. Малко по-трудно става в града, тъй като такива събрания в по-голямо населено място е по-трудно да се провеждат.

За съжаление нормативната база не дава кой знае какви възможности на местната власт да определя приходите в приходната част на общинските бюджети. За данъчните приходи се дава прогноза от Главна данъчна дирекция. Върху тази прогноза общинските администрации почти не могат да влияят. Искам да обърна внимание и върху факта, че вече втора поредна година изкуствено се занижава прогнозата на тези приходи, изпълнението на които се преразпределя в републиканския бюджет, а за 2002 г. имуществените данъци, тяхното изпълнение или неизпълнение остава за сметка на общинските бюджети, в по-голямата част за общините, в това число и за Община Троян, са завишени няколко пъти.

Неданъчните приходи се формират до известна степен от общинските администрации, определят се от общинските съвети, но те представляват незначителна част от размера на собствените приходи. От друга страна, Законът за местните данъци и такси доста ограничава възможностите за определяне на конкретен размер, тъй като там са фиксирани рамките, в които ОбС трябва да определи конкретния размер на таксите по ЗМДТ.

Христо Узунов, кореспондент на БНР, Бургас:

Какво става когато се окаже че местните парламентаристи са отхвърлили годишния бюджет на своята община? На считаната за мнозина фатална дата 13, в случая февруари, бургаските общински съветници показаха че понякога могат бъдат и твърде единодушни. Без всякакви колебания представителите на различните политически формации в общинския съвет гласуваха категорично: Бюджет '2002 на Бургас не се приема! Ден по-късно, завърнал се от еко-форум в чужбина, кметът Йоан Костадинов коментира: „Решението е разумно, одобрявам го, поемем цялата отговорност, годината ще бъде още по-трудна от предишната, през която общината също нямаше одобрен бюджет.“ Градоначалникът си позволи и гневно писмо до Премиера и Народното събрание, в което с остър тон се обяви против опитите ресурсите на Бургас да се управляват от столицата и не се отчита значението на региона за националната икономика, визирайки някои управленски решения и идеи като създаване на дирекция за водните басейни във Варна, закриването на местния клон на БНБ и появилите се съмнения относно реализацията

на проекта за разширяване на пристанището. Едва ли всичко е израз само на местен патриотизъм. Общинските съветници обясниха ясно: Предложената от финансовото министерство рамка за проекто-бюджет е неприемлива. Това е бомба със закъснител, предложените параметри в приходната и разходната част ще формират дефицит, който ще надхвърли 12 млн. лева. Само едно от многото негативни последици ще бъде това, че училищните директори ще могат да мислят само за изплащане на заплатите, а всякакви други разходи на практика ще бъдат невъзможни. Социалните програми също ще останат единствено на книга. Реакцията се породила от факта, че централната власт не отчита нуждата общината да разполага с по-голяма част от собствените си приходи, а същевременно предвижда вноска в републиканския бюджет от 5 млн. лева. Очакваните приходи от данък общ доход и данък печалба са занижени с 3 млн. лева, а бюджетният закон предвижда при изпълнение сумите директно да постъпват в държавната хазна. Поставена в една почти императивна ситуация местната власт реши да използва всяка една законова възможност за противопоставяне и го направи по един наистина безупречен начин. В последния възможен срок, именно 13.02., бюджетът бе подложен на гласуване. Ако това бе станало ден по-късно, по закон на общината щеше да бъде наложен служебен, а това означава още по-рестриктивен, бюджет. Сега бюджетът е законово гласуван и законово отхвърлен. Ползата от всичко това е, че Община Бургас няма ангажимент за вноска в републиканския бюджет и сумата от 5 млн. лева ще бъде използвана за собствени нужди - социални разходи, здравеопазване и други неотложни плащания. Подобен ход не могат да си позволят повечето от общините в страната, тъй като те разчитат на държавна субсидия. Бургаската община не получава такава и на практика не губи нищо от не приемането на бюджета. Дефицитът ще бъде частично компенсиран от една по-активна общинска приватизационна програма. Цялата тази ситуация за пореден път поставя въпроса доколко централната власт желае регионализъм наистина да бъде в действие и да стимулира местните икономики. И ако много общини във вътрешността на страната действително имат нужда от републикански субсидии, то защо да не бъде даден глътка въздух за тези, които формират постъпленията, разпределяни в последствие към други региони, констатира бургаските общински съветници.

Н. Колева: Съгласна съм, че общините, които разчитат на собствени приходи, могат да си позволят такива действия. Не знам точно как стоят нещата с бюджета на Община Бургас, но от това, което чух от кореспондента, разбирам, че те имат също голяма необвързка на бюджета. Получава се така, че общините са принудени да преминат към такива действия, тъй като в една община с работеща икономика, там, където общинското ръководство е работило в посока да запази и съхрани структурите, да спомогне за развитието на малкия и среден

бизнес, за да има собствени приходи, тези приходи изцяло се изземват от републиканския бюджет. Да, това трябва да става така до известна степен, на нас ни е ясно, че има и такива общини, които нямат никакви приходи и съответно там живее население и то трябва да бъде обслужвано, но трябва да се помисли за промяна в нормативната база. Ние от Националното сдружение на общините няколко пъти сме поставяли този въпрос. Досега общините, които правят нещо за увеличаване на собствените приходи, на следващата година са наказани за това, че работят.

Стелиян Севастиянов, председател на Общински съвет - Варна:

Задържайки промила от две години непроменен (*общинските съветници във Варна са се преборили за такса смет 16 лева на човек*), така или иначе таксата смет тази година се увеличи на базата на увеличаването на данъчната оценка на сградите. Така че сметопочистващите фирми тази година, независимо от нашето задържане на такса смет, получават повече пари. Фирмите, които чистят във Варна, са в договорни отношения с общината още от предишния мандат, нямат желание да напускат сферата, даже напротив - има нови фирми, които искат да навлязат.

Н. Колева: Съгласно Закона за местните данъци и такси ОбС приема план-сметка. Тази план-сметка включва всички разходи, които са необходими за дейността, но това включва сметосъбиране и сметоизвозване, поддържане на депата за твърди битови отпадъци, закупуване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци, както и за обслужване на площите за общо ползване. На база на тези разходи се формира план-сметка и се приема от ОбС, така се формира и съответният размер на таксата за битови отпадъци. Не би следвало средства от общинския бюджет, несъбрани от такса за битови отпадъци, да се заделят за тази дейност.

Лъчезар Росенов, кмет на Община град Добрич:

Едно добро обсъждане на бюджета означава да се разполага с време. За съжаление по сега съществуващите нормативни документи от момента, в който бъдат приети от Министерски съвет правилникът и указанията за разработване на общинските бюджети, до деня, в който трябва да бъде представен бюджетът в ОбС, срокът е един месец. Това е изключително кратко време, което не ни дава възможност добре да информираме гражданите.

Министерство на финансите подкрепя общините, които имат недостиг на приходи, следователно то би трябвало да изземва изпълнението на приходи в други общини. Това би изглеждало справедливо, ако не Министерството на финансите определяше размера на тези приходи. А МФ именно за онези пера, в които има изпълнение и

могат да бъдат изземвани, прилага много ниски собствени планови показатели. Тук всъщност е капанът.

Станка Ангелова, заместник кмет по финансовите въпроси, Община Разград:

Има бюджетна техника, която дава възможност да се измерят резултатите от разпределените средства и това се опитваме да правим през последните няколко години. Не просто да разпределяме пари по формулата „колкото са били - по колкото можем - каквото се получи“. Опитваме се не да разпределяме равномерно недостатъчните средства, а да ги акумулираме там, където наистина има реална потребност за съответната година, не планираме еднакъв ръст - нито във веществената издръжка, нито в инвестиционните разходи.

През последните няколко години общините се лутаме в безизходица в рамките на една бюджетна година. Нямаме никаква представа какви ще бъдат нашите отговорности за следващата година, какви ще бъдат ресурсите за следващата година. Така на парче не може да се работи ефективно. Трябва да има ясна концепция, цел, към която да се стремим - може би програма за фискална децентрализация: да имаме възможност за дългосрочни ангажменти, да имаме възможност да гледаме малко напред, когато правим текущите си задачи и поемаме текущи ангажменти.

Н. Колева: Споделям всичко, казано от г-н Росенов и г-жа Ангелова. Искам само да кажа как ние се опитваме да избегнем проблема време. Вече няколко години поред практикуваме бюджетът на общината да бъде разглеждан на две четения. На първото четене предлагаме на общинските съветници да обсъдят рамката на бюджета, приоритетите в разходната му част и съответно приоритетите при разходването на тези вече формирани разходи. Между първото и второто четене те могат да съгласуват мнения със своите избиратели. По този начин даваме възможност на общинските съветници да разполагат с повече време най-напред да решат основния проблем - рамката и приоритетите на разходите, както и по-голяма част от населението да се запознае с рамката на бюджета. Предлагаме и различни варианти на общинския съвет, който ги обсъжда и приема най-добрия.

Коментар от Георги Петрохански, общински съветник, Общински съвет-Несебър, участник в електронния Дискусионен форум на ФРМС:

Защо не беше обявен за противоконституционен параграфът от заключителните разпоредби на Закона за бюджета за 2002 г., с който се обявява, че ако Общинският съвет не приеме бюджета, той (бюджетът) се счита за служебно приет и се изпраща на Министерството на финансите? Не се ли принизява по този начин ролята на Общинския съвет и не се ли ограничават неговите правомощия, дадени със ЗМСМА?

На 27 февруари 2002 г. кметовете на общините - членки на Асоциацията на рогопските общини подготвиха Предложение-искане относно промени в Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд и Правилника за неговото прилагане. Предлагаме ви текста на Предложението, внесено за разглеждане в Комисията по земеделие и гори към Народното събрание:

С приемането на ЗВСГЗГФ и ППЗВСГЗГФ се създаде юридическа възможност на общините да се възстанови собствеността върху горите и земите, които им бяха одържавени. В чл. 5 ал. 1 ППЗВСГЗГФ изрично се посочва, че общините са сред субектите, на които по закон се възстановява правото на собственост върху одържавените им гори, намиращи се в ДФГ. Въпреки ясните разпоредби на чл. 1 ал. 4 от Закона за горите от 1922 г. относно определението на общинските гори и разграничаването им от горите по чл. 34 на същия закон, които държавата отстъпва за ползване на общините и селата, въпреки разпоредбата на чл. 8 ал. 3 от същия закон, че общински гори (балталъци) стават държавни, ако те са били владени повече от 20 години от държавата, връщането на собствеността на общините върху горите им като правило не се допуска от Поземлените комисии, които мотивират отказите с инструкции и становища на МЗГ. Тази практика е в разрез с възстановяване на собствеността с параграф 5 от Допълнителните разпоредби на закона, чието тълкуване от МЗГ се оказва меродавно, въпреки че това ведомство няма право на тълкуване на законите.

Във връзка с това с настоящето Предложение-искане отправяме молба към Вас за внасяне на предложение в Конституционния съд за тълкуване на параграф 5 от ДР на ЗВСГЗГФ в смисъл тази разпоредба изключва ли възстановяването на собствеността на горите на общините по смисъла на чл. 1 ал. 4 от Закона за горите от 1922 г.; какво съдържание включва в т.нар. „вещно право на ползване върху горите и земите от горския фонд“ и в кои случаи е налице такова „вещно право на ползване“, както и има ли основание общинските гори по смисъла на чл. 1 ал. 4 от закона за горите от 1922 г. да се третира като „вещно право на ползване“.

Заедно с това молим при изменение и допълнение на ЗВСГЗГФ, каквито промени понастоящем се подготвят, да бъде ясно и категорично записано възстановяването на общинските гори и земи, одържавени и включени в ДГФ с оглед избягването на каквито и да било свободни интерпретации на приложението на закона от МЗГ или други ведомства. При това тези изменения да имат обратна сила, за да не се узаконят несправедливите откази на поземлените комисии, които са направени до приемането на ЗИД ЗВСГЗГФ и по които има влезли в сила решения на районните и окръжни съдилища.

Молим да откликнете на нашето Предложение-искане, тъй като става въпрос за законодателна уредба на жизненоважен за общините проблем.

*Подписано от кметовете на общините
Ракитово, Смолян, Асеновград, Баните, Батак,
Борино, Брацигово, Велинград, Девин, Доспат,
Златоград, Кирково, Кърджали, Лъки, Маган,
Момчилград, Негелино, Рудозем, Чепеларе*

ОБЩИНИТЕ В БЪЛГАРИЯ - РЕАЛЕН ПАРТНЬОР

На 6 март в залата на Международен изложбен център „Булгарреклама“ в София ФРМС и в. „Строителство - Градът“ проведоха съвместно конференция на тема „Общините в България - реален партньор и участник в инвестиционния процес“. Тя бе съпътстващата проява на Годишната международна специализирана изложба „Българска строителна седмица“.

„Българските общини добре осъзнават своята важна роля в областта на икономическото развитие“, заяви при откриването на конференцията арх. Белин Моллов, зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството. „Целта на този форум е да бъдат създадени възможности за по-добър контакт и активизиране на връзките на общините с бизнеса,“ изтъкнаха Венета Кръстева, главен редактор на в. „Строителство - Градът“ и Румен Драганов, член на УС на ФРМС и водещ на конференцията.

Участници бяха над 100 представители на общини от цялата страна, МРРБ, Министерство на земеделието, Агенцията за чуждестранни инвестиции, Агенцията за малки и средни предприятия, Националният център за териториално развитие, Италианският институт за външна търговия - ИЧЕ, както и гости на изложението. В рамките на програмата В. Кожухаров, главен секретар на Община Благоевград, представи опита на общината при създаване на Център за услуги и информация за граждани и бизнес. Диана Бебенова, главен специалист „Международни програми“ в Община Силистра, запозна участниците с опита на Силистра при представянето на общината като привлекателно за инвестиции място. Гледната точка на инвеститорите и техните очаквания към общините представи Валентин Цанев от „Епик Електроник Асембли“, Ботевград (втората по големина инвестиция в страната за 2001 г.). В дискуссионната част на форума участниците поставиха редица въпроси и коментари.

Правителството работи за облекчаване на инвестиционния процес

Арх. Белин Моллов, зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството

За последната година МРРБ, ФРМС и НСОРБ успяха да създадат реално работещо сътрудничество с конкретни резултати в търсене на съвместно решаване на проблемите на общините. Беше създаден механизъм на партньорство по работата по ЗУТ, по промяна на Закона за регионалното развитие, по Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за държавната собственост и т.н.

Редица мерки в законодателната област и в практически аспект са насочени към по-добър инвестиционен климат и по-добри условия за общинското развитие. Има какво да бъде направено за облекчаване на инвестиционния процес - в законодателството, в механизма на контрол на разрешителни режими и др. В момента в МРРБ и в правителството работят няколко програми, насочени към облекчаване на тези режими и към стимулиране на инвестиционния процес.

Маркетинг на община: как да представим общината като привлекателно място за инвестиции

Диана Бебенова - главен специалист „Международни програми“ в община Силистра запозна участниците в конференцията с опита на Силистра при представянето на общината като привлекателно място за инвестиции.

Маркетинг = инвестиции

Всяка външна инвестиция, направена от вече установена в страната компания, или инвестиция на зелено води до положителни резултати: повече данъчни постъпления и такси, разкриване на нови работни места, развитие на малкия и среден бизнес, инфраструктурно развитие на местно ниво, развитие и усъвършенстване на фирмената култура и квалификация на заетите лица. Една от основните дейности за привличане на инвеститорски интерес е провеждане на маркетингова кампания за представяне възможностите на страната и общините, техните сравнителни преимущества и възможности. Преди тя да се планира, е важно да се познаят интересите и нуждата от информация на „клиентите“: компании, институции, медии.

И УЧАСТНИК В ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС

Най-общо кампанията може да включва:

1. Разработване на маркетингов профил на общината и представянето му в проспекти, брошури и други презентационни материали.
2. Участие във форуми и семинари за популяризиране на възможностите. Активно присъствие в търговски изложения и панаири с предварително разработена програма.
3. Разработване на интернет-страница на общината. Тя трябва да е съобразена, от една страна, с изискванията на интернет-потребителите, а от друга - с необходимостта от подробна и детайлна информация.
4. Използване интернет-страниците на други институции за реклама на интернет-адреса.
5. Използване възможностите на обществено-частните партньорства.
6. Съвместни действия между няколко общини, особено от една и съща административна област, за изготвяне и поддържане на информационна база данни, обслужваща интересите на инвеститорите.

Маркетинг и местно самоуправление

Възможно ли е на услугите, предлагани от градската управа, да се гледа като на стока?

Ясно е, че маркетингът е инструмент на бизнеса и основната му цел е да се продава стоката. Възможно ли е на услугите, предлагани от градската управа, да се гледа като на стока? Възможно ли е те да бъдат рекламирани? Две от предимствата, които дава маркетингът:

1. Градовете (общините) са в непрекъсната надпревара за привличане на финансиране от програми, фондове, предприемачески (предприемачески фондове на ЕС) схеми, както и на инвестиции на зелено. *Предимство:* Маркетингът на община може да покаже населеното място като във витрина и да привлече донорския интерес.
2. Важен дял в собствените приходи на общинския бюджет имат ДОД и данък сгради, плащани от жителите на населеното място. *Предимство:* В този случай маркетингът може по-добре да представи усилията на общинската администрация и да подобри отношенията с гражданите.

Гледната точка на инвеститорите

ОБЩИНИТЕ ТРЯБВА ДА ИЗТЪКНАТ ВСИЧКИ СВОИ ПРЕДИМСТВА

Валентин Цанев от „Епик Електроник Асембли“ представи опита и предложенията от реални инвеститори. (В ЕПИК Груп влизат фирми от Франция, Германия, Белгия, Чехия, Мексико и България.)

Какво трябва да презентират общините:

- Инфраструктура - телекомуникационна, транспортна, банкова и финансова. Огромни са логистичните проблеми в света и това дава шанс на България, която се намира в сравнително изгодно положение пред азиатските страни по отношение на Европа, Северна и Южна Америка.

- Трудовите ресурси на общината - особено важно значение за промишлените инвеститори имат инженерните кадри.

- Промисленост в общината - какво е било нейното състояние преди и в момента, тъй като части и елементи от нея могат да се ползват, преди да се пристъпи към строителство на завод на зелено.

- Форми на представяне:

◆ интернет-представяне - трябва да се осъвременява редовно, да се следи за посетителите в сайта, техния профил и какво биха искали да видят в повече от представеното;

◆ компактдискове, брошури, рекламни материали;

◆ лични контакти - с кметове, общински съветници, ръководители на предприятия. Те са особено важни и обикновено финализират такива сделки.

Какво съдействие очакват инвеститорите от общините:

- Трябва да се представят възможностите от терени за построяване на съответния тип завод и инфраструктура.

- Преотреждане на терена за промишлени нужди - много тежка и бюрократична е процедурата в България и намесата на общината може да бъде много успешна.

- От особено значение е определяне от общината и общинския съвет на приоритетни задачи на техническа служба и експертния съвет по всички въпроси на строителството на инвеститора. Добрият инвеститор иска по-бързо да пусне съответния обект в действие.

- Съдействие на общината в лицето на кмета пред органи като ХЕИ, ВиК, енергоснабдяване, телекомуникации и др. Ролята на кмета и на Общинския съвет може да бъде значителна.

- Съдействие на общината пред общинските служби и предприятия по реализация на строителството.

Какви конкретни резултати да очакват общините:

- откриване на нови работни места;

- финансови постъпления;

- финансиране на мероприятия и учреждения в общината: Всички големи фирми планират бюджет, в който средствата се изразходват синхронизирано с общината, защото общината е тази, която може най-много да помогне на един сериозен инвеститор;

- използване на инвеститора за инвестиционен маркетинг на общината, за нейното представяне и на нейните възможности. ◆

СЕМИНАР „МАРКЕТИНГ НА ОБЩИНА“

На 14 и 15 февруари 2002 г. в София ФРМС проведе Семинар „Маркетинг на община“ с цел внасяне на повече яснота в процеса на практическото развитие и приложение на маркетинговата политика в общините.

В рамките на Програма "Техническо побратимяване между български и американски общини на ФРМС" разработени практики по отношение на маркетинга имат девет български общини: Русе, Монтана, Разград, Силистра, Хасково, Благоевград, Видин, Пазарджик и Габрово. От своя страна, тези общини са мултиплицирали опита си в други български общини - в Сливен, Нови Пазар и Харманли се работи за изграждане на маркетингови стратегии.

Чрез този форум ФРМС се стреми да даде възможност в свободна дискусия открито да бъдат обсъдени механизмите, начините на взаимодействие и координация между централната власт и общините, които би следвало да се създадат, за да по-голям ефект маркетингът на общините за привличане на повече инвестиции в общините в бъдеще.

Семинарът „Маркетинг на община“ на ФРМС събра над 50 участници, сред които кметове и общински експерти по икономическо развитие и международни дейности, представители на Агенцията за чуждестранни инвестиции, бизнес организации, инвеститори и международни партньори. Бе споделен ценен практически опит от различните гледни точки в сферата на маркетинга и промо-

цирането на общинските възможности за привличане и задържане на инвестиции. Накрая участниците се обединиха около създаването на работна група от иноватори към ФРМС, която в бъдеще да разработва и разпространява успешни практики в областта на маркетинга на общините.

Община Хасково и Община Силистра бяха обявени за победители в конкурса за Наградата на ФРМС за иновация в областта на маркетинга на община. Община Хасково бе отличена за своята цялостна програма за привличане на бизнеса чрез маркетингов профил на общината, ориентационна програма за инвеститори, бизнес-каталог, туристически справочник и корпоративен офис-център. Община Силистра бе наградена за разработените маркетинг-профил и брошура, представяща икономическия потенциал на общината. Успешните практики на всички 13 участници в конкурса са публикувани в поредната 19 книжка „Иновационни практики“ на ФРМС.

Павлина Пасева, Началник на отдел „Протокол, международни връзки и канцелария“, Община Хасково:

Екипът на Община Хасково още от 2000 година насочи усилията си към разработване на цялостна концепция за подпомагане на бизнеса и привличане на инвестиции в региона. С много ентузиазъм и плам работим по тази идея заедно с нашите партньори от Абингтън, Пенсилвания, САЩ, на които искам да изкажа голяма благодарност. На два пъти иммахме посещение на делегация от Абингтън и всички дейности по проекта бяха реализирани с тяхното изключително съдействие. С цел обща презентация на региона разработихме практика, която е съставена от пет стъпки, всяка от които обхваща отделна област. Две са основополагащите от тях - едната е маркетинговият профил на Община Хасково, а другата е пакет, съдържащ насоки за потенциалните инвеститори, даващ им пълна и точна представа за всички аспекти на живот в Община Хасково (наречен от авторите си ориентационна програма за привличане на потенциални инвеститори).

Новаторското в нашата практика и това, с което спечелихме първата награда на ФРМС, са две от тези пет стъпки. Едната е ориентационната програма, за която бих могла по-обстойно да ви разкажа. Тя включва около 12 точки и запознава един потенциален инвеститор с всички аспекти на живот в Хасково. Другата уникална практика, която смятам, че е иновационна в работата на българската община, е така нареченият корпоративен офис-център, в който ще бъдат предоставени безплатни офис-пространства на всеки потенциален инвеститор, проявил интерес към нашия регион и решил да се запознае с ориентационната програма. През април съгласно продължението на проекта, одобрено миналата седмица от ФРМС, очакваме посещение на делегация от американски бизнесмени, предвождани от г-н Кармен Италия, предсе-

Иво Андонов, кмет на Община Силистра:

Наградата на ФРМС за маркетинг на община получихме благодарение на вложения изключителен труд и най-вече благодарение на екипа, с който работя. Хората бяха силно мотивирани, работиха изключително ползотворно, съвместно дадохме всичко от себе си, за да подготвим един наистина модерен маркетинг, агресивно насочен към инвеститорите. Средната възраст на екипа ми е 35 години.

Проучихме чуждестранния опит и помощ ни оказаха най-вече нашите приятели от Кетеринг, щата Охайо, САЩ, където видяхме как една сравнително малка община, разкривайки възможностите и потенциала на своите дадености, успява да привлича инвеститори както от страната, така и от чужбина. По подобен начин ние разработихме нашия маркетинг - направихме така, че ако допреди две години и половина за Община Силистра не се знаеше нищо дори на територията на България, вече за нас се знае и зад граница. Нашето геополитическо и геоикономическо разположение и прекрасната инфраструктура, с която разполагаме - река Дунав, потенциала на местните ни кадри, образователното им ниво, училищата, които могат да подготвят квалифицирани специалисти за отделните отрасли - това са определени дадености, които могат да мотивират един външен инвеститор.

Това, което направихме, беше насочено предимно към външни инвеститори и вече се радваме на тяхното присъствие - това са както гръцки фирми за производство на облекла, така и турски фирми за производство на текстил, прежди и платове, керамични изделия. Ние се ориентираме и към върховите технологии и искаме да развием онзи потенциал, който навремето „Оргтехника“ беше създала в нашия град.

Нашите партньори от Охайо правят всичко възможно да привлекат американски интереси към Община Силистра и към България въобще, но те самите не могат да влагат пари, защото са общинска структура. Те популяризират нашите възможности с помощта на техните търговско-промишлени палати. Помогнаха ни из-

ключително много в създаването на нашия Бизнес-център и Бизнес-инкубатор, които от скоро работят и то вече много ефективно. Ползваме американския опит, то е защото той е водещ в случая, но сме се ориентирали към нашите съседи. Не напразно аз преди малко споменах за инвеститори от Гърция и Турция. Ние трябва да се отворим към нашите съседи. Там потенциалът е много голям и в момента не е разработен. ◆

дател на Корпорацията за индустриално развитие на окръг Монтомъри, САЩ, с когото имаме установени вече трайни връзки.

ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ: ОБЩА НЕОБХОДИМОСТ И ЗАДАЧА

От 24 до 26 януари 2002 г. в гр. Баня Фондацията за реформа в местното самоуправление проведе семинар за обучение на преподаватели по актуализирания модул „Обслужване на гражданите“ с подкрепата на ААМР. В резултат на обучението бяха подготвени 9 нови преподаватели. Заедно с досегашните трима те бяха официално удостоени от ФРМС с диплом за придобити и доказани преподавателски умения по темата в рамките на първото за тази година заседание на Екипа за новаторски практики в местното самоуправление (21 и 22 февруари, Стара Загора).

През първия ден на обучението за обучаващи в Баня бъдещите преподаватели усвоиха с помощта на експертите Дени Каменов и Цветан Нанов ключови преподавателски умения според принципите за обучение на възрастни на основата на емпиричния подход. Вторият работен ден бе посветен на усвояване съдържанието на седемте занятия на модула и интерактивен начин за представянето им под ръководството на опитните тренери Васил Панчаров и Павел Несторов. Специално внимание и време през втория и третия ден на обучението бе отредено за самоподготовка на новите преподаватели и провеждане на демонстрации по отделните занятия. Пробното им поднасяне бе проследено и анализирано с препоръки от досегашните тренери. Месец по-късно, след края на заседанието на Екипа по новаторски практики в Стара Загора, ФРМС отново предвиди и проведе упражнения на новите преподаватели по темата.

Стари и нови преподаватели по модул „Обслужване на гражданите“ за ползата и новостите в него, за своята роля и качества като обучаващи, за предизвикателствата и перспективите на начинанието

Васил Панчаров, изпълнителен директор на Националната асоциация на секретарите на общини, досегашен преподавател на модула:

Независимо от големия „тираж“ на семинара, който е познат за много колеги в общините, той не губи актуалност и ще бъде полезен за всички общински ръководства и администрации, където на дневен ред е подобряването на обслужването на гражданите. Не е толкова съществено дали тези общини ще имат центрове или не, а по-важно е дали са убедени в необходимостта от подобряване на обслужването на гражданите. Всяка тема от семинара в голяма степен отразява методи, средства и възможности, насочени към конкретни мерки за подобряване на обслужването. Разширяващият се екип от обучаващи по тази тематика създава добри предпоставки да се реагира гъвкаво и на потребностите на общините с функциониращи центрове. Неслучайно към съдържанието включваме и нова тема за уменията за общуване на персонала в ежедневния досег с

гражданите. Колегите от централите подсказаха нейната необходимост. Когато поднасяме семинара, отделяме важно място на идентифицирането на проблеми и стъпките за решаване, които самите участници биха препоръчали. Често пъти служителите казват „нищо не зависи от нас“. Това означава, че ръководството трябва да преосмисли отношението си към персонала, да приема обратна връзка по вертикала, за да може своевременно да реагира на зараждащи се симптоми и да предотврати възникването на проблем. Служителите искат да бъдат чувани. На много места след провеждането на семинара сме поставили началото на регулярни срещи със служителите, което е съществено за чуваемостта между тях и общинското ръководство.

Павел Несторов, главен специалист „Жалби“, Община Хасково, досегашен преподавател на модула:

Идеята е жива, има търсене и това, за което сме работили доста време в Екипа за новаторски практики, в крайна сметка има положителен резултат. Модулът дава варианти за подобряването на обслужването на гражданите. Ръководствата на общинските администрации трябва да подхождат към неговото провеждане от осъзната потребност от подобряване на обслужването, а не от някакви други симптоматични нужди, включително и от това, че примерно някой друг плаща за обучението или пък че може да се получи някаква техника или друг ефект. Много местни власти подценяват своите служители „на предната линия“, които имат директна комуникация с гражданите и не са си направили труда да ползват техния опит, да ги попитат за мнението им. Огромна част от проблемите могат да се решат с усилията на тези служители и с разбирането и подкрепата на общинските ръководства.

Саша Кръстева, началник отдел „Информационно обслужване и технологии“, Община Стара Загора:

Моята задача ще бъде да се адаптирам към аудиторията и да реагирам адекватно на нейните очаквания. Имам практика в обслужването на гражданите и като ръководител, и като изпълнител и смятам, че бих могла да предвидя проблемите на един център. Най-много ми допада мозъчната атака като метод в работата, защото стимулира хората сами да извличат и да решават проблемите. Когато сам стигнеш до заключението с помощта на преподавателите, действително го приемаш за свое решение, което не си знаел или не си формулирал до сега.

Татяна Георгиева, главен секретар, Община Русе:

Това бе един изключително добре организиран семинар с отлично разработен материал за обучаващи. Ако ръководителите на общини действително искат техните служители да се почувстват по-комфортно и да пристъпват към изпълнение на служебните си задължения по-отговорно, препоръчително е една голяма част от тях, които са свързани с прякото обслужване на гражданите, да преминават през обучението по „Обслужване на гражданите.“

Детелина Николова, главен секретар, Община Добрич:

Никак не е лесно да бъдеш тренер, когато пред теб са равнопоставени участници в процеса на местно самоуправление. Перспективата на модула е голяма. Там, където колегите тепърва ще започнат предоставянето на услуги в условията на център за услуги и информация, е изключително важно да преминат през обучение, за да свикнат да работят в екип, да могат да общуват с гражданите в отворена, достъпна система, където граждани и администрация са равнопоставени и освен това - да бъдат критични. Ако ние не усетим дали гражданите са доволни или не, никога няма да постигнем по-качествено обслужване. Много важно е в центровете да умеем да приемаме и обработваме предложенията на гражданите, които да бъдат наш коректив в процеса на обслужване.

Галя Друмева, директор на Център за информация и обслужване на гражданите, Община Силистра:

Ценно е съчетаването на теория с практика и забавление, което е чудесен метод за обучение, защото човек е устроен така, че запомня всичко приятно. Като преподавател ще разчитам на пряката ми работа, която е неизчерпаем извор на примери и на опит. Центърът за услуги като организация и структура предлага нов вид обслужване на гражданите. Практическата полза от този семинар е служителите да се научат на нов подход в обслужването. Това е и един от начините за привличане на гражданите за активно участие в местното самоуправление. Затова на обучението трябва да присъстват не само служителите в центровете, но и по-висшестоящи служители в общината.

Милко Балкански, ръководител на Център за административни услуги информация на гражданите, Община Русе:

Въпреки, че съм хонориран преподавател към Русенския университет и ми е трудно да избягам от академичния стил, този емпиричен начин на поднасяне на информация за колеги

Обучителен модул „Обслужване на гражданите“ ще бъде провеждан от ФРМС поетапно за бъдещите центрове за услуги и информация на общините, получили финансиране по програмата „Подобряване обслужването на гражданите“. Фондацията предлага на желаещите общински ръководства извън тази програма или други заинтересовани местни организации да се обръщат за договаряне и заявки за провеждане на семинари по „Обслужване на гражданите“ към Николета Ефремова, координатор обучение, ФРМС, на тел. (02) 943 44 55 вътр. 119 или по е-поща на: nefremova@flgr.bg

ми допада повече. Имам доста голям управленски и административен опит, който ми дава ми по-голяма свобода на действие и самочувствие да реагирам адекватно на въпросите на участниците в семинарите. Мисля, че подобно обучение е задължително особено за по-малките общини, където има недостиг на квалифициран административен персонал. Центровете за услуги са нов организационен модел, който отговаря на определени изисквания и принципи.

Зоя Цветкова, главен секретар, Община Стара Загора:

Това е едно изключително начинание, за което поздравявам Фондацията за реформа в местното самоуправление. Бих желала това, което придобия като умения, да мога да предам на тези общини, които искат да подобрят обслужването на гражданите. Особено важно е да можем да откликнем на потребностите на органите на местната власт да получат нови знания и умения.

Пилотна програма за обществени фондове и социални предприятия

ПРОЕКТ „СОЦИАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ“

Проект „Социални предприятия“ е компонент на Пилотната програма за създаване на обществени фондове и социални предприятия, осъществявана от „Каунтърпарт Интернешънъл“, Инк. - България. Програмата се финансира от Американската агенция за международно развитие и се осъществява в партньорство с Български център за нестопанско право и Фондация „Развитие на гражданското общество“. Тя се изпълнява за срок от три години и половина.

„Каунтърпарт Интернешънъл“, Инк. е една от водещите неправителствени организации в света със седалище във Вашингтон, САЩ, която работи по програми за местно развитие и укрепване на гражданското общество в повече от 60 страни. „Каунтърпарт Интернешънъл“ - България е регистрирана като неин клон по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, чиято дейност е насочена към насърчаването на устойчивото развитие на нестопанските организации в България.

Проект „Социални предприятия“ е създаден в отговор на възможността, която новият Закон за юридическите лица с нестопанска цел им предоставя да извършват допълнителна стопанска дейност за постигане на своята мисия и цели. В тази връзка проектът си поставя следните цели:

- Създаване на 10 - 15 пилотни социални предприятия на нестопански организации, предоставящи услуги на групи в неравностойно положение;
- Повишаване на потенциала на нестопанските организации за управление и развитие на социалните предприятия;
- Създаване на заемен фонд „Социални предприятия“ за оказване на финансова подкрепа на социални предприятия;
- Популяризиране на практиката на социалните предприятия като средство за постигане на устойчивост чрез осъществяване на стопанска дейност.

Що е социално предприятие?

Социално предприятие е стопанска дейност, осъществявана от нестопанска организация, предоставяща социални услуги на групи в неравностойно положение за осигуряване на финансова подкрепа на нейните мисия и цели.

Примери за социално предприятие

Социалното предприятие е нова концепция за България. В основата ѝ лежи необходимостта от подкрепа за групи в неравностойно положение, а естеството ѝ се основава на разнообразните потребности на тези групи, което води до многообразие на моделите на социални предприятия. Така например социалното предприятие може да се яви в качеството на директен работодател на хора в неравностойно положение, да предоставя услуги на самонаети лица в неравностойно положение, да реализира продукцията на своята целева група на пазара, да предоставя платени услуги, както и да извършва друг вид стопанска дейност.

Целева група на проект „Социални предприятия“

Нестопански организации, предоставящи социални услуги на групи в неравностойно положение като:

- Хора с увреждания;
- Деца в риск;
- Възрастни хора;
- Жени;
- Етнически малцинства;
- Младежи;
- Хора под наркотична зависимост;
- Лишени от свобода.

КАК ПРОЕКТ „СОЦИАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ“ ЩЕ СЪДЕЙСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ НА НЕСТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Предоставяне на безлихвени заеми

15 нестопански организации, избрани с конкурс, ще имат възможност да получат безлихвени заеми на стойност до 5 000 щатски долара, които да инвестират в стопанска дейност. В случай че организацията върне получения заем, ще ѝ бъде предоставена възможност за нов заем в размер до 8 000 щатски долара.

Обучение и консултантска помощ

„Каунтърпарт Интернешънъл“, Инк.- България ще предостави профилирано обучение по организационно развитие, бизнес планиране, счетоводство, финансов мениджмънт, маркетинг и мениджмънт, управление на човешки ресурси и др., съобразено с конкретните нужди на организацията на 25 нестопански организации, избрани с конкурс. Наред с обучителните семинари организациите ще имат достъп до юридическа и икономическа консултантска помощ в процеса на създаването на своето предприятие и извършване на стопанска дейност.

Заемен фонд „Социални предприятия“

Средствата във фонда ще възлизат на сумата от 120 хил. щатски долара и ще се използват за финансиране на бизнес проекти на български нестопански организации за създаване на социални предприятия.

Избор на нестопански организации

Нестопанските организации ще бъдат избрани чрез конкурс. Информация за конкурса ще бъде публикувана в медиите, в бюлетини на организации, работещи с нестопанския сектор, като процедурата за кандидатстване ще бъде обявена през май 2002 г.

За подробна информация относно проект „Социални предприятия“ може да се обърнете към Габриела Чифличка, мениджър „Социални предприятия“, на тел.: (02) 944 10 71; 944 73 39 или на e-mail: Gabriela@counterpart-bg.org, адрес: София 1504, бул. „Евлоги Георгиев“ 113, ет.1, ап.6

ПРОГРАМА SUNERGY

ПРОЕКТ "СЛЪНЧЕВИ ГРАДОВЕ"

Област Хуелва, Испания, търси партньори за реализацията на своя проект, озаглавен „Слънчеви градове“ в рамките на програма SYNERGY на Европейската комисия. Проектът насърчава мини-производството на слънчева енергия като алтернативен източник за добив на енергия и начин за намаляване на зависимостта на масовия потребител от другите източници на енергия.

Проектът се базира на вече реализирани в тази област дейности, чрез които са изградени помещения, оборудвани с фотоволтаични панели за производство за електричество. Това не само допринася за намаляване на замърсяването, причинено от различните видове производители на енергия, но и дава възможности на потребителите да изградят съответните помещения за производство на енергия. Област Хуелва счита, че тези механизми могат да бъдат успешно репликирани по места, където броят на слънчевите дни годишно е подобен на този в област Хуелва. Освен това тази инициатива би могла и да окаже положително влияние по отношение на устойчивостта на областите с нисък приход и обезлюдените населени места, както и да намали енергийната зависимост на потребителите.

Цели на проекта:

1. Да насърчава създаването на алтернативни източници на производство на енергия в южна Европа.

2. Да популяризира резултатите и успешния опит в областта на създаване на алтернативни източници на енергия, като специално внимание се обръща на социалните и икономически ефекти.

3. Да информира властите и населението за целите, към които се стреми Европейският съюз чрез съгласието и целите, поставени в протокола от Киото.

4. Да увеличава технологичното сътрудничество в областта на производство на слънчева енергия и създава механизми за техническо подпомагане за тези региони, които проявяват интерес в тази област.

Действия, които ще бъдат реализирани:

1.1. Създаване на мрежа от общини и енергийни агенции и институции, които са заинтересовани от протокола от Киото и експлоатацията на алтернативни източници на енергия.

1.2. Създаване на уеб-страница, където ще се обменя информация и ще се предоставя информация относно добива на слънчева енергия.

2.1. Обмяна на успешни практики и опит в областта. Оценка и анализ, предоставен на отговорните за енергийните програми власти в страните кандидатки.

2.2. Редовни срещи на експерти с цел обмен на информация.

2.3. Оказване на съдействие в процеса на подготовка на обществени служители да оказват помощ на заинтересовани участници.

3.1. Организация на обществени информационни кампании относно концепцията и целите на Киотовския протокол.

3.2. Семинари с участието на общини по темите на опазването на околната среда, социалните и икономически ползи от енергийните източници.

4.1. Създаване на механизми за оказване на техническо сътрудничество и по-добър достъп на общини, които проявяват интерес към тези идеи и желаят да се включат в тяхната реализация.

Профил на партниращата организация:

- Общини и области, разположени в региони с подобни климатични характеристики;

- Агенции и институции за енергийна ефективност;

- Организации и структури, които проявяват интерес за финансиране на подобни инициативи.

Срок за предаване на проекта:

3 април 2002 г.

За контакти и повече информация:

Тел.: (0034) 915480640;

(0034) 915400280

alejandra@euradia.es

МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКО ЛЯТНО УЧИЛИЩЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Щутгарт, Германия, 17 - 26 юли 2002 г.

Последен срок за подаване на документи: 3 май 2002 г.

За повече информация вижте на следния уеб-адрес:

<http://www.uni-stuttgart.de/soz/summerschool/home.htm>

(Стипендиите са ограничен брой)

Европейското лятно училище за обучение по местно самоуправление е предназначено за докторанти. Подкрепя се от Европейския консорциум за политически изследвания (ЕСРР). Основната му цел е да даде на кандидатите възможност да се срещнат и обменят идеи с колеги, работещи в сферата на местното самоуправление. Програмата обхваща серия лекции в малки групи. Лекциите са групирани около избрана тема: „Интернационализация и бъдеще на местната демокрация“. Програмата ще обучи максимум 40 студенти, избрани на базата на документи за кандидатстване. Важно е да се подчертае, че се приканват да кандидатстват студенти с интереси към всички аспекти на местното самоуправление, а не само към избраната тема. Стремехът е да бъде постигнато широко географско представяне.

Програмата също така включва посещения, работни занимания и лекции по темите:

- Интернационализация и бъдеще на местната демокрация
- Интернационализация и урбанистични режими
- Влияние на европейската интеграция върху местната автономия
- Гледна точка отдолу: лобиране за местни интереси в Брюксел
- Европеизация и институциите на местната власт. Близо ли сме до сходството?
- Влияние на европейската интеграция върху местната демокрация
- Система на посредничество на интереси и интернационализирано управление
- Редифиниране на гражданството в глобализирания свят
- Участие на имигрантите в процеса на вземане на решения на местно ниво
- Нетолерантност, мултикултурализъм и екстремизъм като реакция на интернационализацията

календар - април

От 1 до 3 април 2002 г. в Русе ФРМС съвместно с АДО ще проведе семинар „Местно икономическо развитие - ролята на общините“. Поканени са специалисти от стопанските отдели и отделите по икономическо развитие от общини членки на асоциацията. Основните цели на семинара са в края на двудневното си обучение участниците да могат да си отговорят на следните въпроси: **Що е местно икономическо развитие? Каква е ролята на местната власт в глобалната икономика? Как се привличат частни инвестиции? Как се привличат повече приходи в общината и как се инвестира? Как оптимално да се използват общинските активи за целите на местното икономическо развитие? Как да се подобри качеството на работната сила? и Как да се формира добра политика за местно икономическо развитие?** Водещи лектори са Александър Михайлов, главен експерт „Анализи и прогнози“ в Столична община, и Васил Радойновски, управител на „Индустриконсулт“.

На 9 и 10 април 2002 г. в х-л „Рила“, Боровец, ФРМС ще проведе втория семинар от модула за обучение на кметове на населени места и кметски наместници на тема „Местни финанси за малки населени места“. Ще бъдат разгледани теми от общинската собственост и по-специално собствеността върху земята и горите и самостоятелен бюджет на кметство. Водещ лектор: Александър Михайлов, главен експерт „Анализи и прогнози“, Столична община.

През април ще продължи подписването на двустранните споразумения за финансиране между ФРМС и общините с одобрени проекти по програмите „Подобряване обслужването на гражданите“ и „Дунавска инициатива 2“, подкрепени от ААМР.

ФРМС ще проведе поредното двумесечно заседание на Екипа по новаторски практики в местното самоуправление на 25 и 26 април в гр. Силистра.

Адрес: ул. "Сан Стефано" 22 А София

Главен редактор Гинка Капитанова Редакционна колегия Росица Райчева, Татяна Амиштрова, Любомира Кочева

Печат: "Агенция Дейта" ООД, тел. 931 15 67

ISSN 1310 - 7747

www.frgt.bg

fgrt@fgrt.bg

При препечатване на материали от бюлетина е необходимо да се посочи източникът на взетите данни